

Siutkina O.S.

National Technical University of Ukraine
«Kyiv Polytechnic Institute»**THE FEATURES OF THE CONCEPT «SOUL» ACTUALIZATION IN ENGLISH RELIGIOUS DISCOURSE AND ITS REPRESENTATION IN UKRAINIAN TRANSLATION****Summary**

The article outlines the features of the concept «soul» actualization in English and Ukrainian lingual cultures by analyzing linguistic means of its representation in the English religious discourse and defining the specificity of their translation into Ukrainian.

Keywords: concept «soul», linguistic realization, language means, religious discourse, translation, translation transformations, lingual and cultural peculiarities.

УДК 811.161.2'373.232(477.82-2)

**ПРИЗВИЩА ЖИТЕЛІВ МІСТА НОВОВОЛИНСЬКА,
ПОХІДНІ ВІД НАЗВ ПРОФЕСІЙ І РЕМЕСЕЛ**

Хвіщук О.В.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Систематизовано і проаналізовано нововолинські прізвища, мотивовані найменуваннями професій та ремесел. Зроблено лексико-семантичний і словотвірний аналіз виявлених антропонімів. З'ясовано, що такі прізвища максимально точно відтворюють побут, вірування, культуру і духовний світ українців.

Ключові слова: антропонімікон, прізвище, апелятив, словотвір, лексико-семантична група.

Постановка наукової проблеми. Для повноти інформації про сучасні українські прізвища, їх поширення та частотність, а також для розуміння історичних процесів формування, становлення і стабілізації українських прізвищевих назв треба мати повний інвентар цих антропонімів з усіх історико-етнографічних регіонів України та дані про кількість носіїв кожного прізвища. У зв'язку з цим серйозного вивчення в синхронії та діахронії потребує антропонімія Волинської області.

Аналіз останніх досліджень. На сьогодні добре вивчена регіональна антропонімія Закарпаття (П. П. Чучка), Бойківщини (Г. С. Бучко), Опілля (Г. Д. Панчук), Гуцульщини (Б. Б. Близнюк), Буковини (Л. В. Кракалія), Лубенщини (Л. О. Кравченко), Нижньої Наддніпрянщини (І. І. Ільченко), верхньої Наддніпрянщини (І. Д. Фаріон) тощо. Прізвищеву систему Волині, зокрема м. Нововолинська, досліджено ще недостатньо, хоча такий матеріал здатний доповнити загальне уявлення про українську антропонімну систему.

Мета дослідження – зафіксувати сучасні прізвища жителів м. Нововолинська Волинської області, мотивовані апелятивами, що пов'язані з економічним життям країни, та зробити їх лексико-семантичний і структурно-словотвірний аналіз.

Виклад основного матеріалу. Виникнення значної частини прізвищ жителів м. Нововолинська пов'язане з постійним заняттям людини. Вони походять від прізвищ, що характеризували особу за професією, заняттям або специфікою діяльності. Ці лексеми дають багатий матеріал для дослідження економічного життя країни (промисловості, торгівлі, ремесел, сільського господарства тощо). У більшості випадків прізвища виникали безпосередньо від назви професії/першоносця, хоча нащадкам вони передавалися не лише в первісному вигляді, а й із різними суфіксами, частіше – патронімічними та суб'єктивної оцінки.

У цих онімах збереглися архаїчні, а часто і втрачені корені, вони містять важливу не лише для

лінгвіста, а й для етнологіста, історика інформацію про промисли, які давно відмерли. Українські прізвища як незмінні спадкові найменування, що остаточно сформувалися ще два століття тому, репрезентують специфічну лексику того періоду, яка відображає матеріальний, культурний, історичний досвід суспільного середовища, у якому вона зародилася і функціонує [5, с. 207]. Багато прізвищ цього типу – це словесні пам'ятки тим професіям і заняттям, які вже давно зникли, але залишили у своїх основах віддзеркалення широкої картини народного життя в той час, коли ці прізвища сформувалися [1, с. 108].

Такі прізвища мають високий ступінь історичної та етнографічної інформативності, вони відтворюють побут, вірування, культуру і духовний світ українців [2, с. 7]. Найявні сьогодні родові прізвища могли б служити джерелом для майже повної реконструкції картини життя в цей період [4, с. 34].

У межах лексико-семантичної групи нововолинських прізвищ, мотивованих апелятивами, що пов'язані з економічним життям країни, виокремлюємо видапелятивні антропооснови, що вказують на:

а) промисловість і ремесло: *Бердник* < *бердник* 'мастер, делающий берда' (Гр., I, 50); *Бляхар*, *Бляхарчук*, пор. *бляхар* 'майстер, який виготовляє різні бляшані вироби; робітник, що покриває бляхою дахи' (ВТССУМ, 57); *Боднарчук* < *Боднар* < *боднар* = *бондар*; *Бондар* < *бондар* 'майстер, який виготовляє бочки, бодні, дерев'яні відра' (Гр., I, 86); *Бондарчук* < *Бондар* < *бондар*; *Бондарець* < *Бондар* < *бондар*; *Боднарчук* < *Бондарець* < *Бондар* < *бондар*; *Будник* < *будник* 'робітник на поташному заводі' (Гр., I, 106); *Вапняр* < *вапняр* 'робітник, який випалює, гасить, возить вапно' (ВТССУМ, 75); *Винокур* < *винокур* 'той, хто виготовляв горілку і спирт, винник' (ВТССУМ, 103); *Винник* < *винник* 'винокур' (Гр., I, 173); *Вівчарчук* < *Вівчар* < *вівчар*; *Вавняр* < *вовняр*; *Гарбар* < *гарбар* 'кушнір, фахівець, що вичиняє хутро із шкури і шиє хутряні вироби' (НТСУМ, II, 435); *Гарбарчук* < *Гарбар* < *гарбар*; *Гарбарчук* <

Гарбарець < Гарбар < гарбар; Гонтарук < Гонтар < гонтар 'майстер, який виготовляє гонт – тонко витесані дерев'яні дощечки, якими настилають дах, подібно до черепиці' (ВТССУМ, 261); Гончар < гончар 'майстер, який виготовляє посуд та інші вироби з глини' (ВТССУМ, 191); Гончаренко < Гончар < гончар; Гончаров < Гончар < гончар; Горшар < горшар 'майстер, який виготовляє горщики' (Чуч., 156); Грабарук < Грабар < грабар 'гробокопач, землекоп' (ВТССУМ, 195); Гутник < гутник 'людина, яка працює на скляному або залізоплавильному заводі' [3, с. 44], пор. гута 'стекляний завод' (Гр., I, 314); Дігтярук < Дігтяр < дігтяр 'той, хто виготовляє або продає дьоготь' (СУМ, II, 298); Зварич < зварич 'солевар' (Редько, I, 395); Коберник < коберник 'коверник, килимник' (ЕСУМ, II, 482); Коваленко < Коваль < коваль; Ковальчук < Ковалець < Коваль < коваль; Ковалюк < Коваль < коваль; Кожемяка < Кожум'яка < кожум'яка 'майстер, що виготовляв сирицю' (ВТССУМ, 438); Коломоєць, Коломієць < коломієць 'солевар' (ЕСУМ, II, 519); Колесник, Колесник < колесник 'колісний майстер' (ЕСУМ, II, 514); Колесникова < Колесник < колесник; Копач < копач 'робітник, який копає землю, землекоп' (ВТССУМ, 453), пор. також копач 'гробокопач' [4, с. 55]; Котлярчук < Котляр < котляр 'казаняр, той, хто робить казани' (ВТССУМ, 409); Кравець < кравець 'фахівець із пошиття одягу' (ВТССУМ, 460); Кравченко < Кравець < кравець; Кравчук < Кравець < кравець; Красильчук < (припускаємо, що це похідне від назви професії носія, який щось фарбував) Красило < красило 'син або учень красила'; Кушнір < кушнір 'фахівець, що вчиняє хутро зі шкури та шиє хутрянні вироби' (ВТССУМ, 476); Кушнірук, Кушнірчук < Кушнір < кушнір 'ремісник, який вчиняє хутро зі шкур і виготовляв хутрянні вироби' [Гр., II, 336]; Лимар < лимар = римар 'майстер, який виготовляв ремінну зброю' (ВТССУМ, 486); Ліник < линник 'мотузник, канатник' (Редько, I, 596); Майструк < Майстер < майстер 'фахівець з якого-небудь ремесла' (ВТССУМ, 505); Майстренко < Майстер < майстер, хоча можливе зіставлення із майстер 'певець (кобзар, лірник), навчаючий пенію отданого к' нему в' науку ученика' (Гр., II, 398); Мельник < мельник 'власник млина або той, хто працює в млині' (ВТССУМ, 518); Мельникова < Мельник < мельник; Мельничук < Мельник < мельник; Мірошник, Мірошниченко < мірошник 'власник млина, той, хто працює в млині, мельник' (ВТССУМ, 531); Мулярук < Муляр < муляр; Олейник, Олійник, Олійчук < олійник 'той, хто виготовляє або продає олію; власник олійниці' (ВТССУМ, 669); Пекар < пекар; Пекарук < Пекар < пекар; Півоварчук < Півовар < півовар 'той, хто варить пиво, бровар' (ВТССУМ, 758); Плахотнюк < Плахотник < плахотник 'ткач, який виготовляв плахти'; Римарук < Римар < римар 'майстер, який виготовляє ремінну кінську упряж' [Гр., IV, 17]; Римарчук < Римар < римар; Сапожніков, Сапожник < *від сапог 'чобіт' у значенні 'майстер, який виготовляє або ремонтує чоботи, чоботар'; Ситник < ситник 'майстер, який виготовляв сита' (Гр., IV, 124); Сідельник < сідельник 'майстер, який виготовляв ремінну кінську упряж, зброю, сідла' [4, с. 48]; Сідлярук < Сідляр < сідляр = сідельник; Скляр < скляр 'ремісник, який вставляє шибки' [4, с. 49]; Скринник < скринник 'майстер, який виготовляв скрині' [4, с. 49]; Слюсарук < Слюсар < слюсар 'робітник, який обробляє метали ручним або механізованим інструментом' (ВТССУМ, 1151); Смолярук < Смоляр < смоляр 'той, хто займається смолокурінням' (СУМ, IX, 416); Смолярчук <

Смолярець < Смоляр < смоляр; Стельмах, Стельмаченко, Стельмащук < стельмах 'майстер, який робить вози, сани, колеса і т. д.' (ВТССУМ, 1192); Столяр, Столярук, Столярчук < столяр 'робітник, фахівець, який займається обробкою дерева і виготовленням виробів із нього' (ВТССУМ, 1199); Стрихарчук < Стрихар < стріхар; Тесленко < Тесля < тесля; Теслюк < Тесля < тесля 'робітник, що займається грубою обробкою деревини, спорудженням дерев'яних будов, виготовленням простих дерев'яних меблів' (ВТССУМ, 1243); Ткаченко < Ткач < ткач; Ткачук < Ткач < ткач 'робітник, майстер, який виготовляє тканини на ткацькому верстаті' (ВТССУМ, 1251); Токарчук < Токар < токар 'фахівець із механічної обробки металу, дерева та інших металів шляхом обточування на верстаті' (ВТССУМ, 1253), хоча, можливо, *людина, яка працювала на току; Хмільрчук < Хмільр < хмеляр 'той, хто вирощує хміль' (ВТССУМ, 1347); Шаповаленко, Шаповалов < Шаповал < шаповал 'майстер, який виготовляє з вовни шапки способом валяння' (ВТССУМ, 1389); Швець < швець; Шевченко < Швець < швець; Шевчик < Швець < швець; Шевчук < Швець < швець 'майстер, який шиє і лагодить взуття' (ВТССУМ, 1393); Шнайдер < шнайдер із нім. Schneider 'кравець' (Редько, II, 1215); Шмідт < шмідт із нім. Schmidt 'коваль' [4, с. 47].

Серед наведених прізвищ особливу групу становлять найменування із суфіксами -ук (-'ук), -чук, -енко, -ець. Ю. К. Редько зазначає, що прізвища на -енко утворені від назви заняття (професії, посади) батька [4, с. 121], пор.: коваленко 'сын' кузнеца' (Гр., II, 260), кравченко 'сын' портного' (Гр., II, 297), ткаченко 'сын' ткача' (Гр., II, 268); шевченко 'сын' сапожника' (Гр., IV, 490). На думку В. В. Німчука, за допомогою суфіксів -ук (-'ук), -чук від іменникових основ творяться також назви молодих віком, недорослих осіб [3, с. 199]: Гарбарчук < гарбарчук 'учень гарбара (кушніра), син його'; Бондарчук < бондарчук 'підмайстер у бондаря' [Гр., I, 86]; Ковальчук < ковальчук 'учень коваля' [Гр., II, 260]; Крамарчук < крамарчук 'син торговця' [Гр., II, 299]; Мальярчук < мальярчук 'художників син' [Гр., II, 403]; Мельничук < мельничук 'мірошників син, помічник мельника' [Гр., II, 416]; Римарчук < римарчук 'син шорника, підмайстер у шорника' [Гр., IV, 16]; Шевчук < шевчук 'підмайстер у шевця, учень у шевця' [Гр., IV, 490] та ін.;

б) торгівлю: Корчмарук < Корчмарець < Корчмар < корчмар 'власник корчми, шинкар' (Чуч., 298); Крамар < крамар 'людина, яка торгувала у власній крамниці' [4, с. 51], 'торговець' [Гр., II, 299]; Крамаревич < Крамар < крамар; Крамарчук < Крамар < крамар; Чумак < чумак 'візник і торговець, яких перевозив на волах хліб, сіль, рибу та інші товари для продажу' (ВТССУМ, 1385); Шинкарук < Шинкар < шинкар 'власник шинку або продавець у ньому' (ВТССУМ, 1628);

в) сільське господарство: Гайдай < гайдай 'пастух овець' (Гр., I, 265), 'той, хто поганяє волів' (Чаб., I, 143); Господарик < Господар < господар; Косаренко < Косар < косар; Косарьов < Косар < косар; Огородник < огородник 'городник' (Гр., III, 37); Пастушок < Пастух < пастух; Сівчук < Сівач < сівач 'сіяч' (Чуч., 517); Чабан < чабан 'пастух овець' (Гр., IV, 442); Чабанчук < Чабанець < Чабан < чабан; Чабанюк < Чабан < чабан 'вівчар' (ВТССУМ, 1369);

г) лісове господарство; мисливство, рибальство, бджільництво: Бортнічук < Бортник < бортник 'бджолар' (Гр., I, 89), 'лісовий бджолар' (ВТССУМ, 60); Галас < галас 'рибалка' [7, с. 414]; Лучник <

лучник 'той, хто стріляє з лука' (ВТССУМ, 497); Мисливець, Мисливчук < мисливець 'той, хто займається, захоплюється мисливством' (ВТССУМ, 525); Пасічник < пасічник 'той, хто розводить бджіл, працює на пасіці, бджоляр' (ВТССУМ, 709); Рибак < рибак та похідні Рибальченко < Рибалка < Рибак < рибак; Рибачук < Рибак < рибак; Стрільчук < Стрільць < стрілець;

г) заробітки: Бутинець < бутинець 'робітник, який працював у бутині, тобто на вирубі лісу' [4, с. 55], хоча, можливо, від ойконімів Бутин або Бутини (Редько, I, 119); Мазник, пор. мазій 'той, хто займався мазанням' [4, с. 55]; Трач, Трачук, пор. трач 'піляр, той, хто пиляє що-небудь пилкою' (ВТССУМ, 1264), 'робітник, який розпилював колоди на дошки, працюючи на 'трачці'' [4, с. 55]; Фурман, Форманчук, Форманюк, пор. фурман 'візник' [4, с. 54];

д) організацію праці на панщині: Гуменюк < Гуменний < гуменний 'наглядач за роботою на гумні' (Гр., I, 340), хоча, можливо, гумен = ігумен 'монастирський натолятор' [4, с. 60–61]; Лановий < лановий 'надсмотрщик за полевыми работами' (Гр., II, 343); Сторожук < Сторож < сторож; Тивонюк < Тивон < тивон 'наглядач' [6, с. 293];

е) службу при дворі: Дворак < дворак 'назва дрібного шляхтича, що служив при магнатському чи королівському дворі' [4, с. 57]; Кухар < кухар; Кухаренко < кухар < кухар, якщо не кухаренко 'сынъ повара' (Гр., II, 333); Кухарук < Кухар < кухар; Кухарчук < Кухарець < Кухар < кухар, хоча, можливо, кухарчук = кухарча 'поваренок' (Гр., II, 333); Кучер < кучер 'візник' (ЕСУМ, III, 167); Кучерук < Кучер < кучер 'візник' (ВТССУМ, 608);

е) освіту чи мистецтво: Малярчук < Маляр < маляр; Музика < музика 'музикант' (Гр., II, 453); Музичко < Музика < музика; Музичук < Музика < музика. Зафіксовано й такі нововолинські прізвища, які походять від назви інструмента, що на ньому грав музика: Бандура < бандура, хоча можливе зіставлення з діал. перен. бандура 'нерозумна людина' (Арк., I, 10); Дуда < дуда; Дудар < дудар 'іграючий на свирелі' (Гр., I, 453), якщо не дудар 'мастер, делающий дудки' (Гр., I, 453); Дудка < дудка; Дудкевич < Дудка < дудка; Органіста < органіст 'музикант, який грає на органі' (ВТССУМ, 679); Скрипка < скрипка; Скрипчук < Скрипка < скрипка; Цимбаліст < цимбаліст 'іграючий на цymbалахъ' (Гр., IV, 429), хоча існує також цимбал у значенні 'олухъ, балбесъ' (Гр., IV, 429); Цимбалюк < Цимбал < Цимбал < цимбали;

ж) церкву: Дяк < дяк; Дячук, Дяченко < Дяк < дяк, якщо не дяченко 'сынъ дячка' (Гр., I, 463); Паламар < паламар 'церковний прислужник' [4, с. 60]; Паламарчук < Паламар < паламар; Попов, Попова, Попович < Піп < піп, хоча, можливо, попович 'сынъ попа' (Гр., III, 333); Титаренко < Титар < титар 'церковний староста' (Гр., IV, 263); Титарчук < Титарець < Титар < титар;

з) інші заняття: Зубар < зубар 'людина, яка займалася вириванням зубів' [4, с. 62]; Коновалюк < Коновал < коновал 'той, хто, не маючи ветеринарної освіти, проводив кастрування та лікування коней' (ВТССУМ, 573), пор. також коновал 'поганий лікар, неук у медицині' (СУМ, IV, 261); Коновальчук < Коновалець < Коновал < коновал; Смаль < смаль 'людина, яка займається смалінням' (ВТССУМ, 1355), 'той, хто підпалює', 'людина, яка коле і смалить свиню' (Гр., IV, 155); Смалько < Смаль < смаль;

и) боротьбу народу за визволення: Дейнека < дейнека = дейнега 'народний повстанець' (ЕСУМ, II, 62).

Висновок. Прізвища, похідні від назв професій, – вагомá частина антропонімікону м. Нововолинська Волинської області. У їх основá виявлено лексеми на позначення виробників одягу та взуття, продуктів харчування, предметів побуту, робітників сільського господарства, мистецтва, науки та медицини, а також назви осіб, що вказували на заняття бджільництвом, полюванням, рибальством тощо. Помітне місце у творенні прізвищ посіли апелятиви – назви металообробних та деревообробних ремесел, виробництва різних речовин, видів торгівлі. Нововолинські прізвища, мотивовані назвами професій, цілісно відображають економічне життя цього молодого міста, а також домінуювальні види господарської діяльності жителів.

У словотвірній будові прізвищ означеного семантичного типу домінуювальним визначено морфологічний спосіб творення офіційних особових назв жителів м. Нововолинська. Прізвища, утворені за допомогою формантів -ук, (-'ук), -чук, становлять кількісно найбільшу групу: Бляхарчук, Боднарчук, Боднарчук, Бондарчук, Бортничук, Вівчарук, Гарбарук, Гарбарчук, Гонтарук, Грабарук, Гуменюк, Дігтярук, Дячук, Ковальчук, Ковалюк, Коновальчук, Коновалюк, Корчмарук, Котлярчук, Кравчук, Крамарчук, Красильчук, Кухарчук, Кухарчук, Кучерук, Кушнірук, Кушнірчук, Майструк, Малярчук, Мельничук, Мисливчук, Музичук, Мулярук, Олійчук, Паламарчук, Пекарчук, Плахотнюк, Рибачук, Римарук, Римарчук, Сівчук, Сідлярчук, Скрипчук, Слюсарчук, Смолярчук, Смолярчук, Стельмашук, Столярчук, Столярчук, Сторожук, Стрихарчук, Теслюк, Тивонюк, Титарчук, Ткачук, Токарчук, Трачук, Форманчук, Форманюк, Хмільярчук, Цимбалюк, Чабанчук, Чабанюк, Шевчук, Шинжкарчук.

Друге місце за продуктивністю посідають моделі прізвищ із суфіксом -енко: Гончаренко, Дяченко, Коваленко, Косаренко, Кухаренко, Майстренко, Мірошниченко, Рибальченко, Стельмаченко, Тесленко, Титаренко, Ткаченко, Шаповаленко, Шевченко.

Незначну частку становлять офіційні особові назви нововолинців, утворені за допомогою інших формантів: -ов (-ев): Гончаров, Косарьов, Попов, Сапожніков, Шаповалов; -ик: Господарик, Мазник, Сапожник, Шевчик; -ович (-евич): Дудкевич, Крамаревич, Попович; -ко: Музичко, Смалько; -ова (-ева): Колесникова; -ець: Бондарець; -ок: Пастушок.

Прізвища-композиції, на думку П. П. Чучки, не становлять окремого типу словотвору. Вони, як правило, похідні від апелятивних утворень-композицій [8, с. 27]. Лише у структурі прізвища Півоварчук виокремлено поліфункціональний формант -чук.

Деякі прізвища із суфіксами -ук (-'ук), -чук, -енко, -ець, -ик, -ко (типу Кравець, Швець, Бондарчук, Дяченко, Кухаренко, Шевчик і под.) розглядаємо як утворення з подвійною мотивацією, тобто як найменування, що могли виникнути і внаслідок лексико-семантичного перенесення, і суфіксальним різновидом морфологічного творення.

Шляхом семантичного переосмислення утворено такі офіційні особові назви жителів Нововолинська: Бандура, Бердник, Бондар, Бляхар, Будник, Бутинець, Вапняр, Винник, Вовняр, Гайдай, Галас, Гарбар, Гармаш, Гетьман, Гніздюк, Гончар, Горшар, Дворак, Дейнека, Дуда, Дудар, Дудка, Дяк, Зварич, Зубар, Коберник, Кожемяка, Колесник, Колеснік, Коломієць, Коломоєць, Копач, Кравець, Крамар, Кухар, Кучер, Кушнір, Лановий, Лимар,

Лінник, Лучник, Мельник, Мірошник, Мисливець, Музика, Огородник, Олейник, Олійник, Органіста, Паламар, Пасічник, Пекар, Рибак, Ситник, Сідель-ник, Скляр, Скринник, Смаль, Стельмах, Столяр, Трач, Фурман, Цимбаліст, Чабан, Чумак, Швець, Шмідт, Шнайдер.

Список літератури:

1. Горпинич В. О. Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : монографія / В. О. Горпинич, І. А. Корнієнко; В. О. Горпинич (заг. ред.) // Ономастика і апеллативи / Дніпропетр. нац. ун-т; Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомилинського; НДЛ фольклору, говірок і літератури Нижньої Наддніпрянщини. – Дніпропетровськ; Миколаїв, 2006. – Вип. 25. – 237 с.
2. Кравченко Л. О. Прізвища Лубенщини / Л. О. Кравченко. – К., 2004. – 197 с.
3. Німчук В. В. Українські прізвища з суфіксами -ук (-юк), -чук та етимологічно споріднені утворення / В. В. Німчук // Українська діалектологія та ономастика. – К., 1964. – С. 194–209.
4. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища / Ю. К. Редько. – К., 1966. – 214 с.
5. Скорук І. Д. Прізвища-композиції в антропоніміконі м. Луцька / І. Д. Скорук // Актуальні питання антропоніміки: зб. наук. читань пам'яті Юліана Костянтиновича Редька. – К., 2005. – С. 207–218.
6. Фаріон І. Д. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини наприкінці XVIII – початку XIX ст. (з етимологічним словником) / І. Д. Фаріон. – Львів, 2001.
7. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття : монографія // П. П. Чучка Антропонімія Закарпаття : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук; Київський держ. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Ужгород, 2008. – 672 с.
8. Чучка П. П. Прізвища закарпатських українців : історико-етимологічний словник / П. П. Чучка. – Львів, 2005. – 704 с.

Хвищук А.В.

Восточноевропейский национальный университет имени Леси Украинки

ФАМИЛИИ ЖИТЕЛЕЙ Г. НОВОВОЛЫНСКА, ПРОИЗВОДНЫЕ ОТ НАЗВАНИЙ ПРОФЕССИЙ И РЕМЕСЕЛ

Аннотация

Систематизированы и проанализированы нововолынские фамилии, мотивированные наименованиями профессий и ремесел. Сделан лексико-семантический и словообразовательный анализ выявленных антропонимов. Выяснено, что такие фамилии максимально точно воспроизводят быт, верования, культуру и духовный мир украинцев.

Ключевые слова: антропонимикон, фамилия, апеллатив, словообразование, лексико-семантическая группа.

Khvischuk O.V.

Eastern European languages Lesya Ukrainka National University

DENOMINAIVE SURNAMES OF NOVVOLYNSK RESIDENTS FROM THE NAMES OF THE PROFESSIONS AND CRAFTS

Summary

The surnames of Novovolynsk residents driven by the names of professions and crafts are systematized and analyzed. The revealed anthroponyms are analyzed in two ways: lexical-semantic and derivational. Such surnames are investigated to reflect accurately the households, beliefs, culture and inner world of the Ukrainians.

Keywords: anthroponymicon, surname, appellative, word formation, lexical-semantic group.